

: Posamezna številka 6 vinarjev :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. jutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1 20, z dostavljanjem na dom K 1 50; s pošto celoletno K 20—, polletno K 10—, četrtletno K 5—, mesečno K 1 70. Za inozemstvo celoletno K 30—, : Telefon številka 303. :

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrt 15 v, osmerice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. : Telefon številka 303. :

Čehi na strani dr. Ravniharja. — Uničevalna Masarykova izjava o Jugoslovanih. — Vpad bivšega perzijskega šaha v Perzijo.

Primorska sramota.

Ljubljenec tržaških Slovencev dr. Rybář in kraški naprednjak dr. Gregorin sta skuaj s prof. M. Mandičem, Vek. Spincičem in dr. Laginjo vstopila v dr. Šustersičev klub, zatajila s tem svojo preteklost in sramotno izdala svoje volilce.

Kar verjeti nismo mogli, da bi bila ta vest resnična, ali žalibog, to se je res zgodilo in vsi oni, ki so dosedaj občudovali naše Primorce, njih vztrajnost in poštovanost, se danes čudom vprašujejo: Kako je mogoče, da imajo voditelji primorskih Slovencev in Hrvatov — tako moralo značaja?

Pa pustimo Spinciča in Laginjo na stran, z njima naj obračunajo bratje Hrvati. Pravico pa imamo spregovoriti o skoku v klerikalni tabor dr. Gregorina, ki je bil izvoljena na naprednem programu, dr. Rybářa, ki ga tržaški okoličani gotovo ne bi poslali v državni zbor, ako bi vedeli, da vstopi v Šustersičev klub in M. Mandiča, ki tudi gotovo ne bi bil izvoljen v slovenskem istrskem okraju, ako bi kandidiral na klerikalnem programu. Ti trije možje, ki so živeli do sedaj na Slovenskem splošno spoštovani, so zagrešili dejanje, nekaj, radi katerega mora nastati v njihovih volilnih okrajih gibanje, katerega posledica mora biti: da v bodoče ne bodo smeli več kandidirati, izvemši, ako bi hoteli stopiti pred volilce z odkritimi vizirjem, kot klerikalci in kot taki tudi — pasti.

Zakaj so to storili dr. Rybář, dr. Gregorin in prof. Mandič? Ali so bili preveč osamljeni v parlamentu in so jih razmere prisilile v to, da so se med dvema jugoslovanskima skupinama odločili ravno za ono, ki je v celem slovanskem svetu popolnoma diskreditirana radi protinarodne politike svojih voditeljev. S tem se ne more izgovarjati trojica „junakov“, ki so vklonili tilnik pred dr. Šustersičem in izdali svoje volilce. Ljubljanski poslanec dr. Ravnihar je še bolj osamljen in je vendar dobro vedel, da za slovenskega poslanca, ki se hoče resnično in z vso odločnostjo boriti za pravice svojega uaroda, ni prostora v klerikalnem klubu.

Združitev vseh jugoslovanskih poslancev v enoten klub se ne more nikakor imenovati koncentracijo narodnih sil, ker naša klerikalna stranka je že zdavnaj prenehala biti narodna in ako bodo primorski uskoki s tem poskušali zagovarjati svoje politično pustolovstvo, bodo svojim volilcem samo pesek v oči metali, ker tega jim noben pameten človek ne bo verjel, da jim je skrb za naše narodne koristi diktirala vstop v klerikalni klub.

V svežem spominu morajo biti še vsakemu letošnje občinske volitve v Ljubljani, katerih rezultat je bil: sedem Nemcev v ljubljanskem občinskem svetu in znano je tudi to, da se je to moglo zgoditi samo s pomočjo dr. Šustersičeve volilne reforme! In pred tem dr. Šustersičem so vklonili ultra-narodni primorski poslanci svoj tilnik, temu in takemu človeku bodo oni služili kot sredstvo za doseg njegovih osebnih ciljev!

Nam se smilijo volilci dr. Rybářa in dr. Gregorina, ki so šli s tako vneto v boj za nje, sedaj pa so doživeli tako razočaranje. Tržaški okoličani so bili naravnost ogorčeni, ker je bilo, kakor pravi „Slovenski Narod“, med dr. Rybářem in tržaškimi škofom, ozir. kranjskimi klerikalci še pred volitvami že vse to dogovorjeno, ali dr. Rybář je bil toliko previden, da tega ni hotel povedati svojim volilcem, ker se je opravičeno bal, da ti ne bi bili zadovoljni z njegovimi klerikalnimi načrti in zato jim je pokazal pravo svojo barvo še le po volitvah, ko mu je mandat zasiguran za celih šest let. Mož upa, da bo v teku šestih let lahko prepračil svoje volilce o pravičnosti svoje politike in da bo potem zopet izvoljen.

Mi imamo boljše mnenje o tržaških Slovcih in smo prepričani, da se dr. Rybář v svojih računih temeljito moti in za to popravljamo našlo tega članka v: Rybář-Gregorin-Mandičeva sramota, ker volilci teh treh uskokov niso krivi, da so se jim njihovi poslanci izneverili.

Planinske kolonije.

Človeku, ki je v teh toplih časih potreben počitka, zaide na gore, se zdi, kakor da je padla z njegovega telesa vsa utrujenost, da so daleč neke tam v prašni dolini ostale skrbi, težave, sitnosti in druge življenske neprijetnosti. In iz prs se mu izvije radosten vzklík: tu bi ostal!

Res, ako hodiš po planinah in poslušaj ljudi, slišiš pogosto to misel. Kako tudi ne, saj nudijo planine toliko prijetnega miru, toliko prirodne krasote in čistega zraka, da morajo ugodno vplivati na vsakega, ki išče na njih počitka.

Zato se večkrat pojavlja misel na planinske kolonije. Take kolonije bi lahko nastale posebno na nižjih in lahko dostopnih planinah, kakor je n. pr. Kamniška Bistrica.

Bogata gospoda si za svoje počitnice lahko izvoli draga letovišča — vsakemu to ni mogoče. In vendar so ljudje, ki delajo po pisarnah in uradih zelo potrebni dobrega zraka in mirnega počitka. Za take bi bile primerne planinske kolonije. Mnogim bi

bilo bivanje v planinah koristno za njihovo zdravje.

Imamo domovino, ki nam nudi vsega dovolj, na jugu imamo morje, na severu gore. Primorska letovišča imajo danes mnogo slovenskih gostov, ki tam iščejo zdravja, miru, počitka. Vse to nudijo tudi planine.

Planine bi nam ne smele biti samo za vratolomne ture, za izlete, za enodnevnice, ampak tudi za bivanje, za neko prirodno letovišče, kjer bi se nemoteno odpočili vsi, ki so siti mestnega prahu.

Tako planinsko kolonijo so si ustvarili Čehi na Jezerskem. Ime Jezersko je postalo na Češkem zelo popularno in vsako leto napolnijo to gorsko letovišče Čehi od vseh krajev. Da, Jezersko ima tudi svoje stalne goste. Poleg Jezerskega pa imajo naše gore še druge lepe planine in želeti je, da bi tudi te dobile čim več stalnih gostov.

Sedaj imamo po svojih planinah le koče Slov. plan. društva. Te so namenjene večinoma gostom, ki bi nudila zahteva njih zdravje ali, ki jim ni mogoče dalje časa živeti na nižje ležečih planinskih letoviščih.

Prijatelj planin je vedno več. Slov. plan. društvo nam je odkrilo vso njih krasoto in bogastvo in omogočilo bivanje na njih.

Pojdimo še za korak naprej, ustvarimo si prava prirodna planinska letovišča ali planinske kolonije.

Planinske kolonije ne bodo zrastle čez noč, toda velja, da se premišlja o njih.

Iz slovenskih krajev.

Iz Škocjana. Sokolsko slavlje v Škocjanu pri Mokronogu. Dne 23. t. m. pride manifestir v napreden Škocjan skoraj vse dolensko Sokolstvo, ker ni le od strani bratov Sokolov zanimanje splošno, ampak hočejo tudi zavedni vaščani pripomoči k ugledu slovenskega Sokolstva in s tem uresničiti vedno govoričenje ustanoviti tudi tu prepotrebne „Sokola“. Klerikalci že sedaj s strahom pričakujejo dne, ko nas poseti nepremagljiva četa dol. Sokolov, samo radi tega, ker so sovražnike vsakršnega napredka. Da pa bude njih strah upravičen, zato bratje Sokoli in vsi, ki znate ceniti sokolsko delo, v nedeljo v Škocjan. — V nedeljo 23. t. m. vsi, ki ste krepkih nog in veselega značaja, vsi ki ljubite prijetno in zabavno družbo, prihitite v Škocjan na veliko sokolsko veselico. Da bodo vsi posetniki te narodne prireditve odnesli kar najlepše spomine za to bodo poskrbeli neustrašna škocjanska dekleta, ki bodo nudila v ličnih paviljončkih vse, kar bo komu

srce poželelo; pa tudi novomeška godba boče razpoloženje in zabavo povzdignila ter tudi plesalcem v vsakem oziru ugodila!

Vladni jamolazci.

Ze drugo leto teče, odkar je baje sam baron Schwarz v javnost sprožil misel o ustanovitvi društva za raziskovanje jam. Ker iz palače na Bleiweisovi cesti doslej še ni prišlo nikdar kaj demokratičnega, (razen raznih udarcev po glavi Slovencev) je bil odmev Schwarzovega klika svojemu izviru primeren. K posvetovanju v svrhu ustanovitve društva so se takorekoč na vladno povelje zbrali možje, po njih stanu in osebnem ugledu sicer vsega spoštovanja vredni možje, vendar pa možje, katerih večina morda razen postojnske jame še ni bila v nobeni drugi jami, v katero bi se ne upal tudi šolarček iz otročjega vrtca. Ker so novemu jamskemu otroku dali poleg tega še visokoleteči naslov, iz katerega bi se dalo posneti, da ima to društvo edinole namen „znanstvenega“ raziskovanja jam, je naravno, da se za ustanovitev takega društva v širši javnosti ni nihče dalje briga; vsaj je znano, da pri nas, če nima kdo profesorskega naslova, sploh nima pravice o znanstvu na tem ali onem polju govoriti. Društvo se je torej ustanovilo iz števila zgolj „znanstvenikov“ o jamah, če tudi, kot rečeno, večina teh „znanstvenikov“ niti ne ve, kako pravzaprav jame izgledajo zunaj, kaj šele notri. Iz posebne milosti so ti jamarji znanstveniki sprejeli med se tudi par neznanstvenikov, ki bi bili pri vsakem drugem res demokratičnem društvu sprči njih mnogoletnih izkušenj in poznavanja doslej še ne preiskanih jam prva dika za društvo in privlačna moč za razširjenje ter blagodejno delovanje društva tudi napram interesom širše javnosti. Ampak ker ti poznavatelji jamskega sveta slučajno niso profesorji, ali kakih tem istovetnih znanstvenikov, so ostali v društvu le kot privrsek na lastnem fraku. Vsi tisti, ki so leta in leta se žrtvovali za spoznavanje naših jam, so po ustanovitvi tega društva čakali na mnogoobetajočo „znanstveno“ delovanje vladnih jamolazcev. Minilo pa je leto dni, ali o delovanju društva ni bilo ne duha ne sluha. Če se je med tem o raziskovanju kake jame slišalo, so bili povsod zraven zopet le „neznanstveniki“, kot pred ustanovitvijo društva „znanstvenih“ raziskovalcev jam. Šele pretečeni in ta teden je prinesel vladni list nekatere znake, da društvo teh znanstvenikov še ni izumrlo in da hoče pričeti z raziskovanjem jam na Ljubniku, posebno pa one velike, o kateri je „Jutro“ že ope-

tovano pisalo in ki je v ljudstvu znana pod imenom „Kevderc“. „Delovanje“ na Ljubniku so znanstveni raziskovalci pričeli s tem, da so jami odkrili, oziroma utajili znano ljudsko ime. Med tem ko je javnost radovedno čakala, kdaj pridejo ti gospodje s tišimi predgovodinskimi kosmatinci na dan, po katerih so nam v prvem poročilu v uradnem listu napravili take skomine, je isti uraden list teden pozneje prinesel drugo poročilo, iz katerega je razviditi, da so se gospodje vladni jamolazci starih okamenelih kosmatincev na Ljubniku zbal ter bodo s svojim plodonosnim delovanjem raje pričeli v Križni jami pri Ložu. Obe poročili sta izšli v uradnem listu, iz česar bi se dalo sklepati, da vladni jamolazci z nevladnimi slovenskimi listi sploh ne smejo imeti ničesar opraviti.

Tako „znanstveno“ delati, oziroma nedelati, se pravi le norca delati se iz naših jam in naše javnosti. Če se že hoče v naših jamah le znanstveno delati, za to delo morajo biti na razpolago res znanstveniki specijelno na tem polju; nikakor pa ne morejo biti to pravi znanstveni raziskovalci jam, oni, ki pred ustanovitvijo tega društva morda kake jame niti videli niso, po ustanovitvi pa so potrebovali poldrugo leto, da smo v „Laibacher Zeitung“ brali, da šele mislijo nekaj začeti v jamah, katerih znanje imajo le drugim zahvaliti.

Tej kritiki, ki jo prepuščamo na rovaš g. piscu, bi mi iz stvarnega stališča to-le pridelali: Za našo jamskih čudežev tako bogato deželo bi bilo že davno potrebno jamsko društvo res na demokratični podlagi, društvo, ki bi obsegalo vse kraje naše in sosednje slovenske dežele, društvo, katerega prvi namen bi bil zasledovati splošne javne in krajevne koristi, varovati vse kakega zanimanja vredne jame pred opustošenjem in oropanjem in šele v tretji vrsti najdene in po splošno koristni vsebini preiskane jame tudi res znanstveno raziskati. Treba je v prvi vrsti ugotoviti število naših jam in njih vsebino, ter nad vsako zanimajočo vredno jamo razgrniti zasebno ali oblastveno varstvo. Pri tem delu bi ravno deželna vlada in deželni odbor moralno in materijalno lahko mnogo in uspešno sodelovala. Pri raziskovanju vodnih jam posebno v voderavnih okrajih bi bilo to delo velikega pomena v blagor celi deželi. Vsa županstva naj bi društvu dala izkaz vseh v obsegu dotičnega županstva se nahajajočih jam in propadov. Društvu pristopi lahko vsakdo, kdor se zanima za jame. Za prvo raziskavo jam ni potrebno znanstvenikov; zadostuje pogum in spretnost. Za znanstvenika se

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Zasmejal se je glasno in si pomel roke. — Da, da, je nadaljeval svoj samogovor, take so besede, ki jih bom kmalu govoril Foscariju, po milosti hudičevi dozu beneškemu. Kmalu? ... Kdo ve? Morda že jutri! ... Hajdimo, hajdimo, na delo! ... Ta Roland je gotovo pretkanec vseh pretkanec. On bi bil skoraj prav tako zmogel policijski načelnik, kakor jaz. Toda jaz — jaz sem še brihtnejši od njega. On ne ve mojih misli, jaz pa poznam njegove. On si domišlja, da ne ljubi več Leonore, jaz pa gledam in zasledujem, kako se ljubezen razodeva v slehernem njegovem koraku in dejanju. On je prepričan, da ne pojde več na otok Olivolski, jaz pa vem, da se vrne tjakaj prej ali slej! Ah, ah, kako se je zgodilo, da je bila lepa Leonora tam in nam je ukazala, da naj se umaknemo! Da, kako in zakaj? ... Roland, Roland, ti začarani ptiček, če se vrneš v svoje gnezdece, le zapomni si, kaj ti prerokujem. V gnezdece, v kletko! Dajmo, ogledmo si to kletko! ...

Bralec se je lahko prepričal, da je delalo modrovanje Gvida Džennara možganom policijskega načelnika vso čast.

Se enkrat si je pomel roke, kar je bilo njegova železna navada, ozrl se poslednjikrat v zrcalo, da še enkrat vidi in se prepriča, da ga ni mogoče spoznati; nato je odšel in se napotil proti Olivolskemu otoku. Ni se napotil naravnost. Po svoji navadi je posetil še par beznic in prišel tako tudi k „Zlatemu Sidru“.

Mojster Bartolo Enooki ga je takoj spoznal vzlic njegovemu izpremenjenemu obrazu in mornarski obleki, stopil mu naproti in v smehu oskalil svoje ostre zobe. Bilo je, kakor da se šakal srečava s tigrom in se pripravlja, da mu naredi kompliment.

— Ali več kaj novega? je vprašal policijski načelnik.
— Slavno novico vem, gospod Džennaro.
— Kakšno pa?
— Strašni Skalabrino, desna roka Rolanda Kandiana, tisti

ki je samo enkrat udaril s pestjo, pa je razbil Most Vzdihljajev ...

— No, le povej!
— Je mrtev!
Načelniku beneške policije so se oči zasvetile vesolja.
— Če govoriš resnico, Bartolo, si zaslužil s to novico deset cekinov. Povej: ali je res tako?
— Saj sem ga sam ubil, gospod.
— Ti!

— Da, jaz. Prišel je semkaj, pa sem ga napojil, da je zaspal ... na večne čase.

— Bartolo, oglesi se jutri pri meni; usluge, kakoršno si mi ti izkazal, je vredno poplačati.

— In to še ni vse, gospod! Sandrigo ...

— Ne govori mi o njem; ni potreba.

— Torej ste ga prijel?

— Še več; stopil je v našo službo.

Gvido Džennaro je pustil Enookega vsega bedastega od strmenja in planil na prosto; od samega veselja si je mel roke tako burno, da mu je koža kar gorela.

— Skalabrino ubit; je godrnjal sam pri sebi; to je bil mojsterski udarec! Roland, Roland, zdaj si moj! ...

Blizala se je deseta ura, ko je policijski načelnik prišel do Olivolskega otoka. Njegov hitri tok se je izpremenil v umerjene korake; potuhnil se je, plazeč se po senci, neslišno in nevidno kakor ponočna pošast.

Tako je dospel do obzidja Dandolovega vrta.

Nekaj trenutkov nato je bil onostran zidu. Skočil je z vrha obzidja brez večjega šuma, nego ga napravi vel list, ki se utrne z višine svojega drevesa.

Gvido Džennaro je ostal kakih deset minut nepremično na mestu, kamor je bil padel; niti dihati se ni upal. Vsenaokrog je bila temna noč. Zaprl je bil oči ter osredotočil v ušesih vso svojo silo opazovanja.

Nobenega sumljivega glasu ni bilo čuti.

In zdaj se je polagoma vzravnil.

— Ali je eno, ali je drugo, je mislil sam pri sebi. Ali je Roland tu — potem stečem po deset mož, in on je naš, živ ali mrtev. Ali pa ga ni — potem najdem starega Filipa. Že dolgo bi se rad seznanil s tem bedakom; koristilo bi mi. Naprej! ...

Začel se je plaziti in lezti med grmovjem, ki mu je bila

jzen obrala gosto listje.

Dospel do srede vrta, je nenadoma obstal; hiša se je bila prikazala njegovim očem. In skozi špranje neke naoknice v pritličju je prihajal tenek žarek luči.

Srce policijskega načelnika je začelo zamolklo utripati.

— Luč, ob tej uri! ... Stari sluga gotovo ne čuje sam, v svojo zabavo ... Kdo je tu? ... Oh, če bi mogel skozi noč in zidovje videti človeka, ki je v hiši ... Ne morem ga videti! Naprej! ...

Zopet se je začel plaziti in dospel plazeč se do hiše. Nemogoče je bilo videti karkoli.

Džennaro je prislunil.

Klečeč pred tisto naoknico, pritiskaje oko na špranjo, skozi katero je uhajala luč, okamenel kakor brezcuten kip, ne meneč se za nič drugega kakor za glasove notranje hiše, bi bil načelnik beneške policije gotovo vzbudil občudovanje vsakogar, kdor bi ga bil videl v tem trenutku. To ni bil več človek: bila je vtelesna policija na najdeni sledi.

Samo lovski pes, ki mahoma obstane, ko zavoha preganjano divjačino, mora dati človeku pojem, kak je bil Džennaro v tem trenutku.

Minilo je pet minut.

Džennaro se je začel počasi odmikati.

Kdor bi ga bil videl v tem hipu, bi se ga bil prestrašil. Krčevito rezanje mu je pačilo usta. Postal je bil še prožnejši — če je bilo sploh mogoče — in še bolj se je na svojem umikanju zavijal v molk in v temo noči.

Besede, ki jih je uho policijskega načelnika prestreglo nazadnje, so bile te:

— Gospod, ali ostanete nocoj tu?

— Da, Filipo. Tu ostanem; čutim potrebo po dobrem in mirnem počitku, ki ga najdem morda tu.

Džennaro je spoznal obadva glasova.

Prvi je bil glas starega Filipa, drugi — Rolandov glas.

Kak drug nesprenetne bi se bil izdal s preveliko naglico.

Džennaro pa, ki je porabil četr ure, da je prišel do hiše, je žrtvoval cele pol ure za pot skozi vrt.

(Dalje.)

pravo delo odpre šele potem, kadar mu je katerikoli jamolazec našel in odprl vhod v jamo. Člani, lajki in znanstveniki bi se medseboj moralno podpirali v pouku; tu bi imeli znanstveniki najlepšo priliko razumne lajke izuriti, da bi postali sodeložni, sadov njihove učenosti, ne pa kot se to sedaj pri nas in najbrže tudi pri tem društvu dogaja, da se učeni sramujejo lajkov ter jim s preziranjem in smešenjem ubijajo veselje do dela. Treba je predayanj med člani samo za ljudsko maso. Treba si je omisliti sklad za stroške potovanja raziskovanja, za napravo tehničnih sredstev za dohode v globoke jame itd. Med znanimi znanstveniki naj bi bili zastopani vsi ki pridejo pri raziskovanjih v poštev.

Ce konečno vpoštevamo, da romajo iz naših jam milijoni vrednosti leto za letom v tuje dežele ne da bi imela naša dežela sama kakor koristi od tega, potem je ustanovitev takega splošno-demokratskega jamskega društva nujno potrebna. Z društvom „vlastnih jamolazcev“ pa se ta namen in cilj ne bo dal nikdar doseči — to naj gospodje brez zamere resno uvažujejo.

Kupujte „JUTRO“

DNEVNE VESTI.

Protestni shod zoper osebno dohodarino se boče vršil v ponedeljek dne 24. julija ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Mestnega doma“. Zeleži je, da bi ta shod prav dobro obiskan, ker je treba jasno in odločno dokazati krivično postopanje davčne administracije pri odmeri osebne dohodarine. Vsi tisti, ki se jim je neopopravično zvišala osebna dohodarina naj dajo potrebne podatke svojim združnim načelnikom ali se pa naj osebno oglasijo na shodu. Naravno je, da je ta shod važen in vsekakor potreben, ker se mnogim dela krivica, proti kateri je treba odločno nastopiti. Toraj obrtniki in vsi drugi pridite v ponedeljek na protestni shod v „Mestni dom“.

Najboljši odgovor prevzetnim klerikalcem bi bil: ako bi vsi tisti, ki ne verujejo več v spletkarije rimsko-katoliške cerkve, ali ki se sicer ne strinjajo z njenimi nauki (ker jih rimsko-katoliški duhovniki zlorabljajo) kratkoma izstopili iz rimsko-katoliške cerkve. Mi se dan za dnem bijemo in svoje najboljše moči ubijamo s prekanjem s klerikalci, pa naš izkušnja še ni izučila oprijeti se najbolj enostavnega orožja: pokazati rimskemu klerikalizmu hrbe! — Pa imamo še eno orožje: to je naše napredno časopisje. Če bi vsi naprednjaki podpirali svoje liste, bi bilo klerikalno časopisje kmalu bolj ponižno; moralo bi biti kajti kdo pa podpira in vzdržuje ponajveč klerikalne liste, kot je na pr. „Domoljub“, „Bogoljub“, „Slovenec“ i. t. d.? Kdo drugi, kot le naši naprednjaki! Dajte o teh dvojih sredstvih resno razmišljati, in kmalu bodele videli, kako bodo ista učinkovala na bolno truplo našega klerikalizma.

Sulferajnska šola v p. Siški zastražena. Kako se naša slavna vlada boji za svoje ljube Nemce, to je že malo preveč smešno. Sulferajnski dogodkov z dne 14. julija so se gospodje v vlačni palači tako zbal, da so od tistega dne dalje pustili zastražiti celo — prazno poslopje sulferajnske šole. Orožniki v prazni šoli imajo toliko dolgega časa odveč, da ne vedo kam bi z njimi in ga, ker drugega kupca

zanj ne dobodo, prodajajo skritim pogledom skozi okno... zunaj pa nikogar ni! Bi vsaj Schwarz prišel včasih malo v vas v Siško, kaj bi vedno hodil na letovišče k svojim Tirolcem.

Članom šišenske vodovodne zadrage v album. Iz krogov narodno-naprednih volilcev v Spod. Siški smo prejeli: Ker so se gospodje, ki imajo vodovodno zadrugo v rokah, izkazali kot škodljivci cele občine, je naravno, da jim nobeden zaveden volilec ne bo dal še večje moči v občini v roke. Če je med njimi tudi kateri iz vrst narodno-napredne stranke, naj sedaj, ko je še čas za to, resno premisli, da spravi uspehi naše stranke v nevarnost, ako misli še nadalje ostati pri vodovodni zadrugi. Ne vemo sicer še, katere može bode postavila narodno-napredna stranka kot kandidate za občinski odbor, toliko pa vemo, da ne bi bil nobeden tistih izvoljen, o katerem bi se vedelo, da je tudi član pri vodovodni zadrugi. Zakaj opozicija, ki jo je policijski komisar Jančigaj bodisi iz kateregakoli razloga zapričel proti vodovodni zadrugi, se bo zgolj iz vsesplošnih občinskih interesov takoj po šeststavi novega občinskega zastopa z vso energijo in od vseh slovenskih političnih strank zopet pričela in nadaljevala, dokler ne pride vodovod v last občine. To naj si prizadeži in merodajni krogi dobro zapomnijo? K temu bi za danes le toliko pripomnili, da tudi „Jutro“ takega kandidata ne bo podpiralo!

C. g. pater in katehet Albert Pirce ali vam je morda slučajno znano, zakaj je Vaš tovariš prednik pred nekaj leti sredi šolskega leta, ali vasi med šolskim letom kar naenkrat izginil iz Siške. Prosimo vas, dajte o tem vprašanju malo poizvedeti, (če vam slučajno ni nič znanega o tem) in nam to povejte.

Več radovednih Siškarjev.

Odgovor klerikalnim izbruhom. „Slovenec“ zdaj z osebnim smešenjem, sramotjenjem ter z grožnjo bojkota bruha svojo jezo in razburjenost nad kulturnim bojem v Siški. Če bi bil pameten, bi bil tiho in niti besedice ne črnil o tem boju, ki bo le njemu in njegovi gadji zalegi škodoval. Pa gospodo v črnem taboru še ni izpametovalo že tolikrat preizkušeno dejstvo, da še vselej kadar je „Slovenec“ zoper kako napredno stvar najbolj bruhal, je potem njegova garda najbolj gor plačala. Pa da gospoda v črnem taboru še danes ni premislila in da jo mnoge bridke izkušnje še niso izpametovale, to je prav! Le še tako naprej! Štetu, ki hodi sedaj po noči v Siško, pri belem dnevu se ne upa, bi svetovali, naj gre po zadnjih dogodkih revidirati svoje črne vrste, našel bo, da mu je večina — dezertrala. Da, nekdaš franciskani, zdaj pa „Slovenec“ s svojimi izbruhi so v Siški za protiklerikalno stvar toliko naredili v par dneh, kolikor bi napredna ideja sama v 2 letih ne stori. Da, to čast moramo klerikalcem pustiti, o tem, kako sami sebe bijejo po zobeh, so klerikalci pravi mojstri. Mi le z veseljem gledamo in pozdravljamo ta preobrat. Ljudje, ki so bili še prejšnji teden trdi klerikalci, ki leta in leta za vruga niso bili pridobiti za narodno-napredno idejo, so vam danes preprosti, navdušeni liberalci, ali so socialisti. Ljudje, ki so preje hrepneli oblikati vse črvice svetnike in svetnice po oltarjih, so danes odločno nasprotniki rimsko-katoliške cerkve. Mi iz srca pozdravljamo ta politični in kulturni preobrat, ker v njem vidimo najboljši odgovor vsem klerikalnim izbruhom.

„Vodnik“ zopet ves oživiljen. Politično društvo „Vodnik“ v Spodnji Siški, je služil taborišče političnih bojnikov narodno-napredne stranke v

Siški. Kakor znano, je izkušnjavec v taborišču vrgel med brate, bojnevnike bojno sekuro.... „Vodnik“ je kljub temu živel in delal, ali kakor 6 delavcev ne more v tistem času, na istem polju, kjer je treba 12 dobrih moči, opraviti celega dela, tako bi tudi „Vodnik“ zlasti sprico hudega boja pri bodočih občinskih volitvah ne bi mogel s tako sigurnostjo računati na tak uspeh, kakor lahko tedaj, ko je bojna sekira med brati pokopana in so z združenimi močmi vsi bojnevniki prišli za orožje. Dne 26. t. m. se bo ves odbor po dolgem odmoru zopet sešel k skupni seji v Citalnico, kjer je edino pravo zavetišče vseh narodnih društev. Dne 29. julija pa se istotam vrši občni zbor „Vodnika.“ — V interesu dobre stvari bi mi novo okrepljenemu „Vodniku“ nujno priporočali troje: Prvič: „Vodnik“ naj svoje delovanje razširi tudi v sosednjo okolico, predvsem naj ne pozabi gnezda St. Vida. Drugič: „Vodnik“ naj resno uvažuje naš že zadnjič stavljeni nasvet glede kompromisa s slovenskimi socialisti. Pri odločitvi tega vprašanja mora vsaka osebnost molčati, gre se le za stvar in sicer za najboljšo stvar: skupen boj proti klerikalizmu. In končno mi želimo naj bi bil „Vodnik“ na tako važni, od dveh sovražnikov zaogroženi postojanki kot je Siška, res vodnik napredne ideje, verske svobode, vodnik složnih bojnikov v skupnem boju proti rimskemu klerikalizmu in nemškemu prodiranju čez našo deželo do Adrije. Le na tem potu sme „Vodnik“ računati, da ga tudi mi spremljamo.

Nadležna „beračica“. Poročajo nam: Tu v poljanskem okraju nadleguje točno vsako sredo občane neka zelo dobro oblečena ženska z beračenjem. Ako se jej reče, naj pride v petek, se izgovarja da v petekih ne sme beračiti. Ker se nam to čudno zdi in je sploh opaziti, da tej ženski ni treba prosjati, posimo slavno policijo, naj se za ta slučaj primerno zaima.

Slovensko gledališče. Ravnateljstvo nam piše: Vaša včerajšnja notica o bodoči sezoni ne odgovarja povsem resnici, kajti gledališka intendantca doslej še ni mogla končno sklepati, ali se bo gojila opera v bodoči sezoni še v sedanjem obsegu ali ne. Tudi glede pogodb opernih in operetnih članov ni še odločila intendantca. Ravnateljstvo najiskreneje želi, da se vzdrži nivo slovenskega deželnega gledališča v vseh strokah in v vsem obsegu najmanje na dosednji višini. Zato so vse nasprotne govorice docela brez podlage. Merodajni pa morajo biti seveda ravnateljstvu le sklepi sl. intendantce in sl. občinskega upraviteljstva. Le ta dva faktorja odločita nadaljni značaj slovenskega deželnega gledališča.

Sišensko jezero se je takoj po torkovi popoldanski nevihti zopet pojavilo na dan. Državna cesta v obližju občinske hiše (ali je to le usoda ali le smola za občinsko hišo?) je bila zopet na polovico v vodi. Zadnjič so sicer nekaj strgali po požiralnikih, pa kakor takozvane „flikarije“ nikjer ne roje kaj prida, tako se tudi tukaj malo poznajo vse take površne poplave. Neobhodno je potrebno, da cestni erar z občino vred res nekaj temeljitega ukreneta; če že drugega ne moreta, naj vsaj kaj takega, da bo to jezero na vrti državne ceste v tako veliko, da ga bo vredno si določiti gledati pri. V tem slučaju bodo vsi Siškarji zaslužili.

Promocija. Gospod magistratni pristav Janko Rupnik je bil v soboto na graškem vseučilišču promoviran doktorjem pravo.

Sentjakobsko-trnovska moška podružnica družbe sv. Cirila in Metoda ima danes v četrtek zvečer ob 8. uri v gostilni „Dražil“ na Rimske cesti

redni občni zbor, na katerega se va-bijo vsi člani in prijatelji naše šolske družbe.

Strela. Včeraj popoldne je tresčilo v kozolec Ignacija Hrastrja v Savljah in v pod in šupo Jakopiča na Ježici. Prvemu je pogorel kozolec s 5 štanti (okni) žita, drugemu tudi pod in šupa do tal. Kakor se čuje, je tresčilo tudi v Tomačevem in Jaršah v tri kozolce.

„IV. šentjakobski semenj.“ Pod tem naslovom priredi „Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj“ v nedeljo, 30. julija na prostornem senčnatem vrtu pri Plankarju na Dolenjski cesti veliko ljudsko veselico z najraznovrstnejšim sporedom. Ciril Metodova podružnica za Škofljico je imela prav lepo veselico preteklo nedeljo v gostilni g. Jesiha navzlic neugodnemu vremenu. Udeležili so se je poleg prijaznih ljubljancev mnogoštevilno zavedni rodoljubi domačini in okoličani. Družba sv. Cirila in Metoda je prejela 269 K čistega dohodka. Hvala marljivim prirediteljem, hvala rodoljubnim udeležencem!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala Kolinska tovarna 900 K kot običajni prispevek od prodane kavine primesi. Kavina primese Kolinske tovarne je po svoji pohvalni kakovosti in vsled zmernih cen naša odjemalcev povsod med Slovenci. To nas veseli tembolj, ker podpira Kolinska tovarna našo prepričljivo družbo sv. Cirila in Metoda. Hvala!

G. Fridlerik Hans, rečni nadzornik v pok. v Ljubljani je storil družbi sv. Cirila in Metoda prav lepo dobroto: daroval ji je raznih predmetov šolske opreme, modernih, dobro ohranjenih, in prihodnje šolsko leto bode ta dva razreda na družbenih zavodih v Trstu prejela s tem valedušnim darom velik del svoje potrebne opreme. Plemenitemu gospodu darovalcu iskrena zahvala!

Družbi sv. Cirila in Metoda je izročil g. P. Magdič, veletržec v Ljubljani K 100 od prodanih narodnih znakov. To je četrti stotak v kronah, s katerim je vsega priporočila vredna tvrdka P. Magdič obdarila našo družbo iz dobička od prodanih narodnih znakov, s katerimi dokumentujejo javno slovenski rodoljubi, da so prijatelji Ciril Metodove družbe. Hvala!

Iz Novega mesta je prejela Ciril Metodova družba vplačane kar tri „kame“ z enim poročilom. Zaslužni brambovci pokrovitelji gg. ravnatelj R. Dolenc, nadzornik Skalicky in „Narodna Citalnica“ naj bodo posnemovalen vzgled slovenskim rodoljubom in društvom, katerih se pogrešamo v vrstah C. M. brambovcev, ker oddati je še 82 „kamyov“.

Ciril Metodova podružnica v Volčji dragi na Gorškem je pohvalno delavna. Bodrilo glasilo za slovensko obrambo, „Slovenski Branik“ je dobilo tamkaj sedem novih naročnikov, kar nam je zagotovilo za uspešno delovanje v podružnici in za širjenje slovenske zavednosti. V Volčji dragi nabirajo štirje nabiralniki za C. M. družbo darove, uporabljajo se računske listke, po trgovinah in trafikah se prodaja narodno blago, podružnični odbor pa skrbi za potrdbo agnucijo. Za C. M. družbo v vseh teh zadevah zanimanje tudi med prav preprostimi ljudmi in v korist „Narodni šole“, ki jo je leto se zidala

Naročajte, privedite, zahtevajte in pijte samo

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislina voda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrško-slatino, pošta Guštanj, Korolko, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

družba sv. Cirila in Metoda v Gorici, se živahno agitira in nabira prostovoljne doneske od osebe do osebe. Tej vzorni podružnici slava in hvala.

Najdena dedščina po zamrli Ciril Metodovi podružnici v Metliki. Sedanja marljiva ženska podružnica v Metliki je izsledila pozabljeni hranilnično knjižico zamrle C. M. podružnice v Metliki. V to knjižico se je svoječaso naložilo 10 K in te so ostale naložene tako dolgo, da je zrasla vrednost na 22 K s poštno-hranilničnimi obrestmi.

V domači nabiralnik so nabrali 10 K 90 v za C. M. družbo zavedni malčki: Anton, Maks, Pavel, Stanko, Ivo, Živko!

Izvenakademski Ciril Metodova podružnica na Dunaju je priglasila vplačilo dveh „kamyov“ in na račun tudi že poslala 250 K. Letnina je dala 174 K, kar izkazuje 87 rednih članov, tem pa se je pridružilo 12 ustanovnikov s skupnim prispevkom 240 K. Značajnim rojakom, ki naj bodo posnemovalen vzgled v tujini, pa tudi v domovini živčim Slovencem, srčna hvala!

Umetniška razstava. — Ker se umetniška razstava, katere so se udeležili tudi člani mladega slovenskega društva „K. S. A. F.“ v par dneh zaključili, se njujo opozarjajo vsi amaterji in prijatelji amater-fotografske umetnosti, da posetijo čimprej to prvo slovensko amater-fotografsko umetniško razstavo, ki nudi vsakomur mnogo zanimivega in poučnega. Kakor znano imajo člani društva „K. S. A. F.“ izdatno znižano vstopnino na razstavo, ter dode tudi razstavljalni katalog po znižani ceni. — Pri tej priliki opozarjamo tudi naše kupce občinstvo in razne korporacije, da podpro mlado slovensko društvo s svojim nakupom razstavljenih slik, ter si na ta način za mal denar nabavi okrase svojih sob in zbirk!

Prvo društvo „Abstinet proti tobaku“ je ustanovilo St. Jurško „nazadnjaštvo“ (pri cenah bi bil marsikdo nazadnjak, če so napredne cene višje!) Prvi sadovi tega dvakrat koristnega društva so se prikazali v obliki 4 K 80 v, katere so zbrali in C. M. družbi poslali čistiti abstinenti: Iv. Zagorec, Fr. Kovač, H. Knez, Iv. Videmšek, Matija Ponišek, Vikt. Žibert. Priporočamo, da dobi to društvo mnogo članov in da se ustanovi mnogo enakih društev.

Ljubljanski abstinet. Kamniška koča S. P. D. na Kamniškem sedlu. V pomirjenju onih turistov, ki so se lani dali vplašiti vsled vesti, da so vetrovi poškovali in raztrgali streho Kamniške koče in imajo vsled tega tudi letos morda še pomisleke glede obiska imenovane koče, bodi povedano, da je streha do-dobra popravljena ter se nahaja v popolnoma dobrem stanju, odkar je krta z eternitom.

Obiskovalcem planinskih koč S. P. D. Ler se pojavljajo z večjih strani pritožbe čez turiste, ki prihajajo pozno v noči v koč — osobito velja to za turistovsko koč v Kamniški Bistrici — se vljudno prosi vse turiste: naj v nočnem času v vsaki koči, kjer niso sami, blagovolijo opustiti vse različne načine „preglasnega doprinaševanja dokaza resnice“, da so

Tolstovrško-slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislina voda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrško-slatino, pošta Guštanj, Korolko, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

MALE LISTEK.

M. GREGORIČEVA.

Za samostanskim obzidjem.

— Kdor se ume v samostanu pretvarjati, ta izpolni svoje največje dolžnosti, mi je rekel brat Renato.

— Meni se je zdelo to pravilo zelo surovo in nelepo, vendar sem se dal prepričati, kako je neobhodno potrebno, ko mi je brat Renato opomnil sarkastično.

— In tudi med principi življenja je istotak. Povsod triumfira pretvarjanje, oziroma formalnost.

— Po kratkem presledku sva se začela pomenkovati o verskem prepričanju. In sicer sem bil jaz prvi, ki sem dejal.

— Verujete vi v obstanek boga?

— Seveda verujem! Verujem namreč, ker je to potrebno!

— Torej ne verujete iz lastnega prepričanja?

— Kakor menih verujem, ker moram verjeti! Kakor človek pa premišljam. Ako obstaja Bog in celo pravičen in dobrotljiv, čemu nas pusti toliko trpeti? Ako obstaja bog, je torej pristranski, ker je z nekimi vjednomer

prizanesljiv, z drugimi neprenehoma maščevalen. Ker si pa božanstva nikakor ne morem predočevati neidealnega, površnega, polovičnega in krivičnega, zato sklepam: ni boga!

— Pogledal sem ga, ko da hočem uveriti, je-li to res človek v meniški opravi, ki je ravnokar zanikal obstanek boga?

— Ob euj, uri po polnoči sva se obrnila proti vrtnim dvercem. Ko sva se kmalu nato približala kapeli, je Renato pokleknil ter se prekrizal; meni pa pokimal naj ga posnemam. Uprl sem se reški: Čemu pretvarjanja in formalnosti? Ni nikogar, ki bi naju videl! Prav zato se tudi čudim vašemu vedenju, ko ste vendar še pred kratkim izražali ideje neustrašenega materijalista!

— On pa se mi je kleče zaničljivo posmehnil.

— Najini posvetni pomenki so prešli piko tam zunaj v parku. V tem trenutku nisva več svobodomiselnega, marveč menih; svoje vesti na ljubo morava poklekati. Človek se pretvarja in cenil formalnost, ne-le da vara druge, da vara i samega sebe! Poklekajte!

— Nisem se mu več opotavljal. Ko sem pa izmolil Češčenomarijo, sva stopicala proti celicam pobožno, ko menih po poklicu...

Decembra meseca 1883.

Manjkal je le en mesec do svetih obredov, ki so mi odtrgali vsako še toli neznatno zvezo do posvetnosti. Z nenavadno brzino so mi potekali tisti dnevi, a cimbolj so se bližali odločilnemu in usodopolnemu trenutku, tem lažje se je porajala v mojem srcu želja, videti še samo enkrat mili obraz in one čarobne oči, katere si je nekoč moja duša izvolila za svoje ogledalo. Mojo notranjščino je poplavljal silno neodoljivo kopnenje, iziti le za nekoliko časa izza samostanskega zidovja, užiti le za kratko dobo zabavno prostost in stopiti le za trenutek z večnim slovesom, pred ono, ki je bila edini povod moje samotarnosti, pred ono, katero je oboževala moja duša, dasi ni zaslužila — pred njo, mojo Almo. Seveda sem se temu kopnenju protivil z najporogljivše silo in dolgo serijo nikalnic, češ, bil bi pač slabši, ako bi se ne mogel toliko premagovati, da ostanem pri davno storjenem sklepu. Vendar navzlic vsemu pomilo-vanju samega sebe, je moja trdna volja omagavala, da nisem mogel vztrajati v storjenem sklepu. In kakorhitro je moj odločilni „ne nikdar“, izgubil svojo moč nad menoj, takoj se mi je dozdevala nekaka dolžnost pozdraviti še enkrat ono, ki je prva vtila v moje prsi občut ljubezni. Ne, vztrajati nisem

več niti smel v svojem nekdanjem sklepu, ako nisem hotel predčasno nazvati ječe ono bivališče, ki je bilo s svojim prekrasnim parkom zavetje moje neutolajljive duši. Vztrajati nisem mogel, zlasti ker me je sbrat Renato svaril pred toliko strogo-stjo do samega sebe.

Z drhtečim srcem sem stopil pred predstojnika in ga zaprosil dvednevnega dopusta, da se poslovim vsaj od onih sorodnikov, ki me zbog starosti ali bolezni ne bodo več videli! Predstojnik mi je odgovoril s povdarkom. Dva dneva vam jedva zadostujeta. Iz-ostanite štiri dni v svoji svobodi. In ako ne najdete v teh štirih dneh nikake privlačne sile, ki bi vas mikala ostati tam zunaj med svetom, tedaj se povrnite zopet v naš grobotnihi dom. Radi formalnosti pa, ki jo pripisuje samostanski red, izberite si izmed sbratov sodruga za polovanje. Odrinite jutri s popoldanskim parnikom; potni denar ima na razpolago pater Leonardo.

Z nič manj nemirnim srcem nisem odhajal iz predstojniške celice. Prijor-jevo dovoljenje mi je krčilo srce. Kako tiho je govoril in s stisnjenimi usti, kakor človek, ki hoče zakriti tresoč glas, glas, ki ga povzročajo pritajene solze. In kako presunljivo me je pogledal, ko da ve, da se v moji prošnji skriva laž in tako milo se je zazrl

vame, ko da me je pričakoval. In tako dobrotljivo mi je podajšaj dopust, da se mi vsiljuje misel, da ni z menoj sočuten marveč zaničljiv radi moje prisrce.

Na hodniku sem srečal Renata.

— Za koliko dni ste svobodni?

— Prosil sem dva, a prior sam mi je ponudil štiri dni. Njegovo postopanje mi je res neumevno!

— Meni pa ne! On je pač sočuten iz lastnih izkušenj, saj trpi na isti bolesti ko vi, samo s to razliko, da je njegova še hušja...

— Še hušja?

— Ehet! O priložnosti vam že opišem njegovo življenje!

— Vi ga poznate?

— Poznam natančno, ne da bi on vedel za to.

— Vi veste, brat Renato?

— Vse, dragi Guido!

— Danes imam do vas neko prošnjo. Potujte z menoj v moj rojstveni kraj!

— V Genovo? Srčno, toda pod pogojem, da mi razodenete svoj roman, ako vas seveda, ne veže kakaj obljuba!

— Ah! Težavno mi je celo misliti o tem, mili Renato; koliko še torej pripovedovati. Vendar vam ne zamolčim, sem mu odgovoril, ko sva stopila na vrt.

(Daje.)

prispeji v koč. Torej nekoliko več obzirnosti!

Cirkus Strassburger je imel včeraj dve predstavi: popoldansko po znižanih cenah za otroke in večerno. Obe predstavi sta bili dobro obiskani, popoldanska predstava za mladino je bila zabavna in poučna. Cirkus pri vsaki predstavi pokaže kako novo zanimivost.

Obisk planinskih koč Slovenkega planinskega društva v Kamniških planinah izkazuje nastopne koč dosejati sledeče: Kamniška koča na Kamniškem sedlu 67 turistov, Koča na Veliki Planini nad Kamnikom 91 turistov, Turistovska koča (restavracija) v Kamniški Bistrici 514 turistov. Za turistovsko koč v Kamniški Bistrici se je javilo tudi že več družin za daljše bivanje v njej.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana. Velikanska zaloga narejenih oblik za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

Veliko vrtno veselico priredi „Napredno politično in izobraževalno društvo za Kollzejski okraj“ v nedeljo, dne 13. avgusta na restavracijskem vrtu pri Levu na Marije Terezije cesti. Vsled velikega sporeda se je osnoval poseben pomnoženi veselilni odsek, kateri bo skrbno rešil poznejše objavljeni program. Posebno se opozarjajo cenj. gr. kegljaci na kegljanje z začetkom 29. t. m. s sledečimi dobitki: I. dobitnik 30 K, II. dobitnik 20 K in III. dobitnik 10 K. Opozarjajo se druga bratska društva, da se ne priredi več veselice, na en dan.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Cehi na strani dr. Ravniharja. Uničevalna sodba dr. Masaryka o Jugoslovanih. Velikansko ogorčenje med slovanskimi naprednimi poslanci.

Dunaj, 19. julija. V slovanskih parlamentarnih naprednih krogih vlada radi nečutenega postopanja jugoslovanskih narodno-naprednih poslancev, ki so na svojo pest vstopili v dr. Susteršičev klub, velikansko ogorčenje. Vsi večji slovanski napredni listi se pečajo danes s tem dejstvom in najskrajnejše obsojajo zlasti korak dr. Rybářa in dr. Gregorina. Masarykovo glasil „Cas“, ki ima na Češkem velik vpliv, pravi, da je korak jugoslovanskih poslancev dr. Rybářa, dr. Gregorina, Mandića, Spiničiča in dr. Laginje popolnoma nerazumljiv in na noben način opravičljiv. Enako poročajo tudi moravske „Lidove Noviny“, praški „Národní Listy“ in „Samostatnost“.

Dunaj, 19. julija. Ko je znani veliki prijatelj Jugoslovani, profesor dr. Masaryk, ki je že nešteto krat zastavljal vse svoje sile o boju za pravice Jugoslovani in našega največjega sovražnika zunanjega ministra grofa Aehrenthala tako nesmrtno blamiral pred vso evropsko javnostjo — zvedel o nečutenem koraku jugoslovanskih poslancev, ki so vstopili v dr. Susteršičev klub, je izrazil sledečo naravnost uničevalno sodbo o Jugoslovanih: „Za mi je in naravnost sram me je, da sem se v svojem političnem življenju sploh kdaj zavzemal za Jugoslovane“.

Dunaj, 19. julija. Vsi odličnejši češki listi, tako „Národní Listy“, „Samostatnost“, „Cas“, „Lidove Noviny“, „Česke Slovo“ in „Union“ prinesejo jutri poročila vašega cenjenega lista „Jutro“ o konstataciji novega hrvaško-slovenskega kluba in sramotnem izdajstvu jugoslovanskih naprednih poslancev nad energičnim ljubljanskim naprednim poslancem dr. Vladimírijem Ravniharjem.

Dunaj, 19. julija. Vstop jugoslovanskih poslancev, zlasti dr. Rybářa in dr. Gregorina je eden največjih skandalov v jugoslovanski politiki. Jugoslovanski napredni poslanci ne bi smeli nikdar sedeti v klubu, kateremu načeluje največji jugoslovanski rimski podrepanik dr. Susteršič, ki je principijelno proti vsakemu napredku.

Dunaj, 19. julija. Ljubljanski državnozbornski poslanec dr. Vladimír Ravnihar je danes mož, na katerega gledajo v parlamentu vsi slovanski napredni poslanci s pravim ponosom in občudovanjem. — Dr. Ravnihar se sme zanašati na najskrajnejšo podporo od slovanskih naprednih poslancev, zlasti pa od Cehov.

Dunaj, 19. julija. Vsi češki klubi do zadnjega so danes

izjavili, da sprejmo edinega značajnega, odločnega naprednega jugoslovanskega poslanca dr. Vladimírija Ravniharja, zastopnika napredne Ljubljane, z velikanskim veseljem v svojo sredo. Dr. Ravniharju je vstop v katerikoli češki napredni klub vsak dan dovoljen.

Vpad bivšega perzijskega šaha Mohameda Alija v Perzijo. — Kritični položaj v Perziji.

Petrograd, 19. julija. Bivši perzijski šah Mohamed Ali, ki se je dosedaj mudil v Rusiji, je sedaj nenadoma z veliko vojsko vpadel v Perzijo in se hoče zopet polastiti perzijskega prestola. Radi tega je položaj v Perziji postal silno kritičen. Rusija je že dolgo forsirala akcijo, da se Mohamed Ali vrne na svoje mesto. Angleška vlada je izjavila, da z ozirom na vpad Mohameda Alija v Perzijo za enkrat, še ne bo zavzela svojega stališča, ampak počakala, da napravi v Perziji mir Rusija sama.

Dunaj, 19. julija. Avstrijska diplomacija je radi vpada bivšega perzijskega šaha Mohameda Alija v Perzijo silno razburjena. Trdi, da bo vsled tega v Perziji prišlo do resnih nemirov in se bo Rusija polastila severne Perzije.

Državni zbor.

Dunaj, 19. julija. Današnja seja je bila zopet samo formalna. Vrhila so se sama zrebanja za različne odseke. Vloženi so bili ugovori proti izvolitvam nekaterih poslancev. Med drugimi je vložil protest proti izvolitvi italijanskega klerikalca Spadara in jugoslovanskih poslancev dr. Ivčevića, dr. Melka Cingrije in Sesardića. Nato so različne stranke zavzele svoje državnopravno stališče. Ko je podal rusofilski poslanec Markov svojo izjavo je prišlo med Rusini in Rusi do velikih skandalov. Radi tega je češki poslanec Choc očital Rusinom, da sramote lastne sobrate. Predsednik Fuchs je komaj napravil red. Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja se vrši v petek.

Podpredsedniška mesta.

Dunaj, 19. julija. Čehi kandidirajo za podpredsedniško mesto mladočeha dr. Maštalko. Krščanski socialci neznatno osebo Jokla.

Prepoved uvoza argentinskega mesa.

Dunaj, 19. julija. Dunajski občinski svet je v svoji današnji seji najenergičnejše protestiral proti prepovedi uvoza argentinskega mesa. Sploh se vrše danes na Dunaju veliki protestni shodi.

Razne vesti.

* Zvijalca beračev. V Parizu je strogo prepovedano beračenje in vendar na manjka beračev, ki si pa znajo pomagati na razne načine. Na najbolj obljudenem kraju stoji blede, ubožno, a čedno oblečen mož, ki tuhtam poprosi mimoidoče. Kar pride k njemu črno oblečen gospod, mu pokaže svojo vizitko, s katero se izkaže, da je tajni policaj, ter zaročni nad prestrašenim beračem, da se naj odstrani, ker ga bo sicer aretirali. Mimoidoči puste, berač pa tajnemu policistu milo potroži o strašni bedi, ki tare doma beračovo ženo in otroke. To omehta celo trdosrčnega policista tako, da da beraču dar, ter zamrmra: „Ubogi vrag“, ter odide. Občinstvo veselo pozdravlja blagi čin policista in ljudje tekmujejo, kdo bo dal „ubogemu vragu“ več. Tako dobi berač kmalu poln klobuk drobiža ter odide v stransko ulico, kjer se smideta s „tajnim policistom“, da si razdelita darove. Potem pa na drugem kraju mesta uprizorita enako igro.

* Za debeluhe. Veliko je ljudi, ki niso zadovoljni s svojo usodo in ki bi se srčno radi znebili svoje masti. Staro pravilo: Vstajaj zgodaj, jej malo, pojdi pozno spat, delaj mnogo! je pa našlo le malo pravega odmeva. Yockeyi so kljub temu iznašli že davno drugo sredstvo proti debelosti. Zvijajo se namreč v debele odeje ter se vrte pred velikim ognjem. To sredstvo pa ima seveda tudi svoje senčne strani ter ga vsi pravi debeluhi tudi odklanjajo z vso ogorčenostjo. Neki učenjak pa je sedaj iznašel stroj, s katerim se ravno kar bavi pariška medicinska fakulteta in potem katerega je možno izgubiti na lahek način preobilo debelost. Gre se pri tem namreč za navadno elektriziranje telesa, kar je močna masaža za posamezne mišice in pri čemur se po redni uporabi od strani preobilate tvorbe masti v telesu.

* Kazni v starih časih. Ne hodi na sonce, kdor ima maslo na glavi se pogosto sliši, oziroma čita, malo-kdo pa ve, odkod ta izrek. V starih časih so imeli sramotilne odre — prangerje — na katere so postavili hudodelce vsemu občinstvu na ogled. Tatovom so navadno dajali na glavo kepo masla in morali so tako dolgo stati privezani k stebri z maslom na

glavi, da se je maslo od vročine raztopilo in po hudodelcu steklo z glave.

* Nekaj za naša dekleta. Brez moza ne ostane pri Mohamedancih nobeno dekle, zakaj neomogućena ženska nima pri njih nikakih pravic, niti na božjo pot v Mekko ne sme. Tudi pri divjih narodih ni starih devic, zakaj popolnoma izključeno je, da bi dekleta ne dobilo moža.

* 60.000 novih zvezd. Med mnogimi predmeti, s katerimi je Andrew Carnegie obdaril znanstvene zavode, se nahaja tudi novi teleskop, ki ga je Carnegie poklonil observatoriju na Mount-Wilsonu v Kaliforniji. O tej priliki omenja „Times“, da so astronomi tega observatorija odkrili že okoli 60.000 novih zvezd in nade je, da s pomočjo novega izvrstnega teleskopa znatno poraste to število.

* Kateri narod ima največ otrok? Francoska obitelj obstoji povprečno le iz treh oseb — oče, mati in en otrok, angleška obitelj iz štirih oseb, nemška iz pet, ruska in v obče slovanska obitelj iz šest oseb.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Lastnik in glavni urednik Milan Plet.

Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službo, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Lepa, novo meblavana mesečna soba s posebnim vzhodom se takoj odda. Kje, pove uprava „Jutra“. 224/4-11

Malo rabljeno žensko in moško kolo ter decimalna tohtnica se ceno prodaja. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 410/x-6

Avtomobil za štiri osebe ceno prodaja Lovro Šebenik, Sp. Šiška.

Ugodna prilika! Proda se radi družinskih razmer v mestu hiša, kjer se nahaja dobro upeljana specerija in tudi gostilniška obrt. Reflektira se le na resne kupce. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 421/7-3

Zanesljiva učenka se sprejme takoj v papirni trgovini. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 424/3-2

Učence za specerijsko stroko se takoj sprejme. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 425/3-2

Po zelo nizkani ceni prodaja radi preselitve v lastno hišo M. Kristofič & Bučar. 212/x-7

Stanovanje z eno sobo in kuhinjo se proda radi preselitve iz proste roke enonadstropna hiša z vrtom. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 426/1-1

25 parov plemenitih golobov se radi preselitve za ugodno ceno prodaja. Poizve se pri E. Dobovišek trgovci, Prisojna ulica šte. 3.

KORESPONDENCA.

Gospodinja želi korespondirati z inteligentnim od 35 do 45 letnim gospodom. Prednost imajo samci. Ponudbe pod šifro „Miro-ljubnost“ na „Prvo anončno pisarno“. 413/2-2

CIRKUS

Adolf Strassburger

Danes 19. julija ob 8 1/2. uri zvečer

briljantna predstava

V petek, dne 21. julija ob 8 1/2. uri zvečer

I. Highlife Evening

največja večerna specialiteta cirkusa Strassburger. Ne zamudite si ogledati ta večer. Gala oprava, gala oprema, gala requisite. Rendez-vous des Jeunes Dorres v Ljubljani.

Pri popoldanskih predstavah plačajo otroci do 12. leta in vojakci polovico. Zvečer popolno vstopnino.

Predprodaja vstopnic v c. kr. trafiki „Union“ in v cirkusu pri blagajni.

Vsaki dan od 10. ure dopoldan javne skušnje in odprti hlevi.

Ravnateljstvo.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“

Dobro ohranjeno motorno kolo

3 HP „Puch“ se ceno prodaja. Na ogled pri K. Camerniku, Dunajska cesta 9.

Dva pomočnika

se sprejmeta takoj v trajno delo za kleparsko obrt in vodovodno instalacijo. Franc Lončar, klepar in instalater, Spodnja Šiška 65.

L. J. Fröhlich

sobni slikar in plesarski mojster, dekoracije, napisi in cerkveno slikarstvo

Ljubljana, Hrenova ulica 17.

Poslano-hranilnični račun šte. 67.626.

Vajenca

za tapetniško delo sprejme takoj Fran Blumauer, tapetnik, Rožna ul. 31.

Več polagalcev

parketov se išče. Pismene ponudbe na gospoda Janko Primožič, Reka, Belvedere 282.

Stanovanje

priljubljeno posebno za čevljarje začetnike se takoj odda. Poizve se; Karlovska cesta št. 30, I. nad.

Zahvala.

Potrti najgloblje žalosti ob prebitki izgubi našega soproga, očeta, starega očeta, gospoda

Jurija Magušar

veletržca tovarnarja in posestnika,

ki je v Kropi po dolgi in mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče v 68. letu svoje starosti, dne 16. julija 1911 ob 3/10 uri dopoldne mirno v gospodu zaspal. — nam ni mogoče se zahvaliti vsakomur posebej. Zato se tem potom iskreno zahvaljujemo za mnoge dokaze požrtvovalnega sočutja, za darovane prekrasne vence ter za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu od daleč in blizu. Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, g. dr. Vovsu za zdravljenje, pevskega zboru pod vodstvom šolskega vodje g. A. Oblaku, kropski in kamnogoriški požarni brambi, „Posojilnici v Radovljici“, in tudi šolski mladini v Kropi.

Prav iskrena zahvala bode izrečena vsem ostalim neimenovanim in onim, ki so nam ustno ali pismeno izrazili svoja sočutja in še enkrat vsem, ki so spremili rajnega k zadnjemu počitku.

Kropa, dne 19. julija 1911.

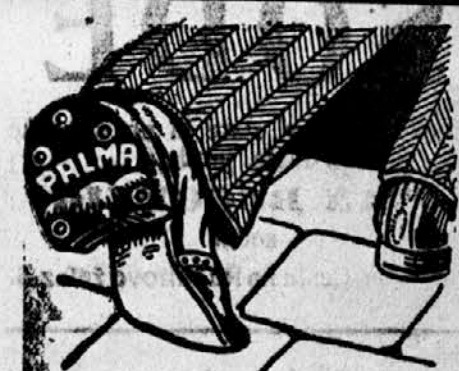
Zalujoča rodbina.

Naprej hrepeneči

dosežejo svoj cilj najhitreje in brez truda na pristnih

Palma-kavčukovih

podpetnikih.

Spedijska tvrdka

R. Ranzinger

je preselila mestno pisarno v

Šelenburgovo ul. št. 3.

Jutro se prodaja v Trstu po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Beyk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Stančič, ulica Molinpiccolo,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast, Poštni trg,
Možl, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Ercigoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Cechimi, ulica dell' Istra,
Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg.
Benusi, Greta,
Kitchel, Rojan,
Bajc, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquedotto,
Segulin, ulica Industria,
Železnik, Sv. Ivan,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak, ulica Belvedere.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Zvišanje delniške glavnice

od K 5,000.000 na K 8,000.000 z izdajo 7500 novih delnic po K 400.— nominale
v skupnem znesku K 3,000.000.—

Prospekt.

Stalni razvoj bančnega poslovanja, ki se že razteza po vsem slovanskem jugu, osnivanje novih podružnic, naraščanje vlog in drugega banki poverjenega denarja zahteva, da skrbi banka za primerno okrepljenje svojih lastnih sredstev, to je torej delniške glavnice in rezervnih skladov.

Ravno v zadnjih mesecih smo imeli priliko, biti zanesljiva opora združništvu na Kranjskem in Štajerskem, kar nam je pa omogočilo edino le to, da smo vselej razpolagali čez potrebna sredstva.

Bilančni razvoj našega zavoda se najbolje kaže v sledečih številkah:

	v letu 1907	v letu 1910		v letu 1907	v letu 1910
Delniški kapital	2,000.000	5,000.000	Čisti dobiček	182.906	358.273
Reservni sklad	235.449	493.464	Skupni promet	613.000.00	1.033.000.000
Vloge	7,240.002	11,064.138	Dividenda	6%	7%

Gori navedeni vzroki so bili povod, da je sklenil občni zbor delničarjev dne 7. marca t. l. zvišati delniško glavnico banke od K 5,000.000 na K 8,000.000 in sicer z izdajo 7500 novih delnic a K 400.— nom.

Ker je bil ta sklep z odlokom c. kr. ministrstva za notranje zadeve št. 15.955 z dne 9. junija t. l. odobren, je sklenil upravni svet v svoji seji dne 22. junija t. l. razpisati to zvišanje delniške glavnice pod sledečimi pogoji:

1. Subskripcija se vrši v času od 10. do 31. julija t. l. pri centrali Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici, pri Živnostenski banki v Pragi in njenih podružnicah, pri Jadranski banki v Trstu in podružnicah, pri Prvi hrvatski štedionici v Zagrebu in njenih podružnicah, pri Banki in štedionici na Sušaku in Reki, in pri podružnici Češke industrijske banke na Dunaju.

Pri teh subskripcijskih mestih so tudi na razpolago potrebne tiskovine.

2. Pravico, subskribovati nove delnice, imajo predvsem lastniki starih delnic po kurzu K 420.— za komad, in sicer pripadejo na 5 starih delnic 3 nove.

3. Ostale delnice se ponudijo novim subskribentom in starih delničarjem (ako bi isti zahtevali razmerno večje število delnic) po kurzu K 445.— za vsako delnico. Pravico repartitije si pridržuje upravni svet.

4. Kot kavečijo ozir. kot prvi obrok je plačati takoj pri subskripciji K 120.— ozir. K 145.— za vsako delnico, ostanek K 300.— pa najpozneje do 30. septembra t. l. — Radi jednostavnosti je pa tudi mogoče vplačati ves znesek takoj pri subskripciji.

5. Nove delnice imajo kupon za leto 1912. in so deležne dobička za poslovno leto 1912. Zaradi tega se povrnejo subskribentom od vplačanih vsot 4 1/2 % tekoče obresti do 31. decembra 1911.

Lastniki starih delnic morajo predložiti pri subskripciji tudi plašče svojih starih delnic v preklekovanje.

Nove delnice bodejo enako starih notirane na Dunajski in Praški borzi, in se bodo izročile subskribentom, proti vrnitvi potrdil, začetkom leta 1912.

Sedanji kurz delnic Ljubljanske kreditne banke na dunajski ozir. praški borzi ca. K 472.— pomeni pri 7%oni dividendi leta 1910 v znesku K 28.—

skoraj 6%ono obrestovanje in priporočamo torej zlasti denarnim zavodom, kapitalistom itd., da se udeležujejo v največjem obsegu te subskripcije.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA.

SODE

dobro ohranjene, stare in nove, velike in male, prodaja

IVAN BUGGENIG
sodar

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo želez. 5.

Ceneni fotografski aparati!

Popolni fotogr. aparati, dajoči zamenljivo dobro sliko, s ploščami, papirjem, kemikalijami in učno knjigo: velikost slik 6x9 cm K 1-90, 9x12 cm K 3-30, 5x70, 9x70 itd.; (post-nina posebej). Eksaktni krasotni aparati in dvojni anastigmati nedosežno poceni. Rabljeni aparati in objektivni znanih vrst po zelo zmernih cenah. Glavni ceniki 130 strani debeli in zaznamki priložnostnih nakupov zastoj.

Elfr. Birnbaum,

tovarna fotogr. aparatov, Hirschberg, 327, Češko.

Diplomirani krojač

Anton Presker

Ljubljana, Sv. Petra cesta 14

priporoča svojo krojačnico in veliko zalogo oblek.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem prevzel staroznano

gostilno

„Pri zlati ribi“

Stritarjeva ulica št. 7,

kjer bodem skrbel vedno za izbornost postrežbo cenj. občinstvu s pristnimi vini ter dobro kuhinjo.

Za obilen poset se najvljudneje priporoča

Fran Rožič,
gostilničar.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Pichler, Kongresni trg.

Češark, Selenburgova ulica.

Dolenec, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica.

Šubic, Miklošičeva cesta.

Zupančič, Kolodvorska ulica.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivolli, na žel. prel. pri Nar. domu.

Košir, Hišlerjeva ulica.

Stilene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Kleinstejn, Jurčičev trg.

Križaj, Sp. Šiška.

Wisla, Gosposka ulica

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Sitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagode, Mestni trg.

Kanc, Sv. Petra cesta.

Treo, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Bizjak, Bohoričeva ulica.

Remžgar, Zelena jama.

Svetek, Zaloška cesta.

Jamšek, Tržaška cesta.

Štravs, Škofja ulica.

Likar, Glince.

Štrkovič, Dunajska cesta.

Klančnik, Tržaška cesta.

Okasion nakup.

K 8.— Jaket obleka iz čiste volne za gospode.

K 6.— lepa bluza, ali krilo iz blaga, ali kostum za dame.

K 4.— obleka iz blaga ali platna za otroke.

K 2.— Pralna obleka za otroke klobuk ali slamnik za gospode ali dečke.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

Kupujte Jutro!

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54,000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,356.860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Ves čist dobiček se razdeljuje zavarovancem; dosedaj se ga je izplačalo K 2,495.719.—

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Del. glavnica:

K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad:

K 610.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.